

Magyar Országos
Levélár

1946 JÚL. 17.

Kedves Barátom !

Voltál szives megküldeni a Székelyföldi Autonomia tervezetét. Egy ponton teszek sürgős észrevételt. A 6-ik cikkből a 6-ik oldalon legyenek szivesek a következő mondatot a szövegből törölni: " A román nyelvnek mint tantárgynak tanítását legfeljebb olyan óraszámban követelheti, mint amilyenben az önkormányzati iskolák a magyar nyelvet, mint tantárgyat tanítják."

Pedagógiailag képtelenség az, hogy az anyanyelvvel egyenlő jogu tantárgyként kezeltessék valamilyen másik nyelv. Ez a kétnyelvű oktatásnak, illetőleg nevelésnek egyik megnyilatkozása lenne, amely ellen a pedagógiai tudomány már régen állást foglalt.

Maradtam tisztelettel:

Budapest, 1946. július 17.

Magyar Országos
Levélár

XIX-A-1-k-Z-

-2675/1946 (5d)

Ustaszki

Szíves, az általános köznevelési törvényben már eldönti a kérdést. Erdély egész részében is a magyar iskolákban ez a szabály van felállítva.

Nehéz volna a Székelyföldön más helyzetet. A mondat elhagyása általában elég segítene meg állani az önkormányzatok előtt, amikor a 33. cikk szerinti meg.

Visszat, ez még nem kétségbevitel. Számos tantárgyban magyarul tanítják. A 30. cikkben az én időmben még a latin a legnagyobb többlet óraszámokban tanították.

J. Mikó János!

Kedves Barátom !

A Székelyföldi Autonómia tervezetével kapcsolatban két tárgyi hibára hívom fel a figyelmedet. Az autonómia határának megjelölésénél két község nevét rosszul irták a szövegbe. A 3-ik oldalon Hoszszufalu helyett Héjasfalva /:Vánatori:/ és a 4-ik oldalon Mezőszücs helyett Mezőrűcs irandó.

Maradtam őszinte tisztelettel:

Budapest, 1946. július 18.

U. S. Mikó

László Cs. Cs. Cs. Cs.

Magyar Országos
Levéltár

XIX-A-1-k-Z-2675/1946

(5d)

Kedves Barátom!

A Székelyföld önkormányzatára vonatkozó szerződéstervezettel kapcsolatosan szives figyelmedet a következőkre hívom fel:

a/ A második cikkel kapcsolatosan általános-
ságban az a véleményem, hogy az Autonomia határait a
vármegyék határaival egyezően kellene megállapítani. Sok
körülmeny /a közigazgatási központ, egyben piaci központ
is, stb./ egy-egy megye községeit együvé kapcsolja, nem
volna tehát szerencsés egy-egy községet csak azért az
Autonomia területéből kikapcsolni, mert a kérdéses közsé-
román többségű. Ez annál is inkább helytelen, mert az
Autonomia területén a románok is teljes állampolgári jo-
gokkal rendelkeznének, az Autonomia területétől való el-
kapcsolás ezzel szemben új közigazgatási központokhoz
köti ezeket a községeket, amelyeket a közlekedési lehető-
ségek, régi gazdasági kapcsolatok, stb. az Autonomia te-
rületén lévő központhoz fűzik. A megye határon kívül eső
magyar községek sem szenvedhetnek amiatt, hogy nem kerül-
nek az Autonomia területéhez, mert hiszen az Erdély te-
rületén lévő többi, az Autonomiához nem kapcsolható köz-
ségnek mind az általános kisebbségvédelmi szerződés ha-
tálya alá kellene tartozniok.

b/ A 2. cikkben említett egyes községek neve:
helytelenül irattak le. Így Mezőzách helyesen: Mezőzáh,
Mező Sály helyesen: Mezősályi, Mezőregőce helyesen: Mező-
pagocsa, Mezőszücs helyesen: Mezőrűcs.

Igaz barátsággal köszönt

Dr. Mikó Tibor urnak,
miniszteri osztálytanácsos,

B u d a p e s t.

Magyar Országos
Levélár

XIX-A-1-u-X-2675/1946

(5d)

..... cikk.

Az iparügyi közigazgatás körében - ideértve a bányászati és kohászati, ugyyszintén a villamosenergia-gazdálkodással kapcsolatos közigazgatást, továbbá az ipari, bányá- és kohóvállalatokban, valamint a villamosműveknél foglalkoztatott munkavállalókra vonatkozó munkaügyi közigazgatás körében az állam, a központi kormányhatóság vagy valamely más központi szerv vagy ezek által megbízott valamely szerv részére a hatályos jogszabályokban biztosított jogokat az autonóm területen az autonóm, illetőleg az általa kijelölt szerv gyakorolja.

1.16. * A bányatörvény értelmében az állam vagy valamely szerve részére fenntartott jogok és jogosítványok - ideértve a tulajdonjogot is - az autonóm területen az autonómiát illetik. Az autonóm területen működő állami, vagy állami érdekelttségű ipari, bányá- és kohóvállalatok és villamosművek tekintetében az államot vagy annak valamely szervét megillető mindenféle jog - ideértve a tulajdonjogot és az abból folyó más jogot is - ugyancsak az autonómiát illeti meg. Az autonómia mindezeket a jogokat /jogosítványokat/, illetőleg ezek gyakorlását az általa kijelölt szervre ruházhatja.

Magyar Országos
Levéltár

XIX-A-1-k-Z-2675/1946

(5d)

Budapest. 1946. július. 18.

f. Antik

fiók
v. p.

Igen Tisztelt Barátom!

A Székelyföld önkormányzata tárgyában készült tervezetet köszönettel megkaptam és azt a magam részéről teljesen kielégítőnek találtam.

Mindössze egy mellélmondat volna, melynek pótlólagos felvételét szükségesnek tartanám - ismervén az ottani viszonyokat. A 6. cikk. 2. bekezdése végére kellene illeszteni még a következőt: "..ha pedig kifogást emel, ezt olyképpen kell megtenni, hogy legkésőbb a tanév megkezdése után 30 nap alatt érvényes tanterv, vizsgarend és tankönyv álljon rendelkezésre."

Azért tartom szükségesnek ezt felvenni, mert a délerdélyi szomorú tapasztalatok készítenek erre. Három évig nem volt a magyarságnak jóváhagyott tankönyve. Az egész közoktatásügyet sabotálhatja a román állam, ha egyszerűen nem hagyja jóvá a tantervet, vagy a tankönyveket, mindenféle kifogásokat támasztva velük szemben.

Szívélyes üdvözlettel maradtam őszintén tisztelő hived:

B. Rény Kornél

Budapest, 1946. j.

XIX-A-1-h-Z-2675/1946 (5d)

Magyar Országos
Levéltár

P á s i n t Ö d ö n urnak
miniszteri osztályfőnök

Budapest.

M. KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGY
MINISZTERIUM

1946 JÜL. 18.

Z. Mikó

Z

K e d v e s B a r á t o m !

Tegnapi napon megkaptam a Székelyföld önkormányzatára vonatkozó szerződés-tervezet legutolsó szövegét, az abban foglaltakra nézve semmi észrevételem nincs, csak mint erdélyi ember szeretném, ha csakugyan meg is valósulhatna.

Őszinte nagyrabecsüléssel üdvözl
Budapest, 1946. július 18.

igaz hived:

A. Pásint
miniszteri tanácsos.

A Dr. P á s i n t Ö d ö n U r n a k
miniszteri osztályfőnök

B u d a p e s t .

Magyar Országos
Levélár

XIX-A-1-h-Z-2675/1946

(52)

Magyar Honvédelmi Miniszter

1946 JÚL. 18.

21.844szám.
Eln.Bée.-1946.

7

A székelyföldi autonómia 14. cikkének szövegváltoztatása.

Magyar Miniszterelnökség III.ü.o.,
/: Pásint Ödön min.osztályfőnök urnak.:/

Budapest, 1946. évi július hó 17.-én.

B u d a p e s t .

"Z" 2590/1946.M.E. számra :

A székelyföldi autonómia 14. cikk szövegét kérem az alábbiak szerint megváltoztatni:

1) 14.cikk 2. és 3. sorában "nem katonai személyek" tör-
lendő és helyette " a lakosság és jogi személyek" felveendő lenne

2) A 14. cikk harmadik bekezdése 5. soráig, az "illetősé-
gük" szóig bezárólag törlendő és helyette " a román kormány az
autonom tartomány illetőséggel bíró katonai szolgálatra köteles
személyeket a Székelyföldön állomásozó alakulatokhoz és szolgál-
lati ágakhoz együttesen osztja be és ezek kiképzése és vezényl-
te anyanyelvükön történik." felveendő volna.

Fentiekről a Külügyminisztérium Békeelőkészítő osztá-
lyát egyidejűleg értesítettem.

A. Thoms

*1) Budapesti Honvédelmi Minisztérium
2) Pásint Ödön min.osztályfőnök urnak.:/
3. bet. 1946. július 18. napján
A titkárság által a miniszternek átadott
dokumentumok alapján*

Magyar Országos
Levéltár

XIX-A-1-W-Z-2675/1946
(5d)